

Koen Kramer & Ilse Geijzendorffer (red.), 2009. Ecologische Veerkracht. Concept voor natuurbeheer en natuurbeleid. KNNV Uitgeverij, Zeist, 96 pp.

Het Nederlandse natuurbeleid heeft het behoud van soortendiversiteit als een van zijn hoofdthema's. In het jaar van de biodiversiteit presenteren de schrijvers van *Ecologische Veerkracht* klimaatsverandering als een nieuwe uitdaging voor dit beleid. De natuur is voortdurend in beweging en door de klimaatsverandering zijn ook de leefgebieden van flora en fauna aan sterke verschuivingen onderhevig. Een nieuwe uitdaging vraagt om een nieuwe aanpak in het natuurbeheer, dat tot dusver vooral is gericht op de ver-thema's: verzuring, versnippering, verdroging en vermessing.

Kan het concept 'ecologische veerkracht' een bijdrage leveren aan de aanpassing van natuurdoelen, en welke gevolgen heeft dat voor de praktijk? Om een antwoord te geven op deze vraag maken de auteurs de lezer vertrouwd met de benadering vanuit ecologische veerkracht. Abstracte begrippen worden toegankelijk gemaakt in aparte tekstblokken.

Nadat is ingegaan op het concept ecologische veerkracht en het historisch ecologisch denken in Nederland wordt vervolgens gekeken naar het lopende onderzoek. Hier wordt de vraag gesteld wat de veerkracht-benadering kan betekenen voor het natuurbeheer en -beleid op landelijk en Europees niveau. Mogelijk zal ons natuurbeleid er over een aantal jaar anders uitzien. In de toekomst hebben we het niet meer over "behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van het landschap" (Bal et al. 2001). In plaats daarvan zal ecologische veerkracht de basis vormen voor het natuurbeleid. En waar voorheen afspraken werden gemaakt met behulp van de geformuleerde natuurdoeltypen, zal over een paar jaar de biodiversiteit ontrafeld worden op grond van levensgeschiedenissenmerken en – strategieën. Er wordt gestuurd op het functioneren van ecosystemen en onze natuurdoelen worden gesteld op een grotere ruimtelijke schaal dan de individuele natuurgebieden.

LITERATUUR

Bal, D., H.M. Beije, M. Fellingner, R. Haveman, A.J.F.M. van Opstal & F.J. van Zadelhoff (2001). Handboek Natuurdoeltypen. Tweede, geheel herziene editie. Expertisecentrum LNV, Wageningen, 829 pp.

Lotte Fleskens

